

VASAROS ŽYGIS DVIRAČIAIS

Ekologinis klubas "Žvejone", dviračių informacinis centras "dvirINFO" ir Lietuvos dviratininkų bendrija šių metų liepos 17 - 26 dienomis organizuoja aplinkosauginį dviračių žygį po Vidurio ir Rytų Lietuvą. Programa numatoma labai įvairi. Bus aplankyti patys įdomiausi gamtos kampeliai, kultūrinės, istorinės vietos, muziejai, taip pat septyni regioniniai parkai. Prie Anykščių vieną dieną bus poilsiaujama. Kasdien reikės numinti apie 40 - 70 kilometrų.

Nakvoti teks po atviru dangumi arba palapinėse, o maistą gaminti ant kelioninių viryklėlių arba laužų (kur bus galima). Produktais ir inventoriumi teks apsirūpinti patiems. Besidomintiems jau laikas pradėti ruoštis.

Mūsų rajono dviratininkams gal ir ne visas maršrutas bus patogus, bet nors dalimi pasinaudoti įmanoma. Visas maršrutas numatomas toks:

Šiauliai - Kurtuvėnai - Kelmė - Tytuvėnai - Šiluva - Lyduvėnai - Raseiniai - Kauklakiai - Betygala - Krakės - Akademija - Dotnuva - Kėdainiai - Krekenava - Ramygala - Vadokliai - Taujėnai - Kavarskas - Anykščiai - Alanta - Molėtai - Inturkė - Dubingiai - Giedraičiai - Paberžė - Europos centras - Vilnius.

Praejusiais metais Žaliųjų suruoštame ekologiniame žygyje dviračiais, aktyviausi buvo studentai ir moksleiviai, kurie sudarė daugiau kaip pusę, bet netrūko ir įvairaus amžiaus keliautojų. Kelionės metu, sugedus transporto priemonei, bus galima pasinaudoti meistro paslaugomis, kuris važiuos kartu.

Dėl išsamesnės informacijos rašyti: Ekologinis klubas "Žvejone", "dvirINFO", Lietuvos dviratininkų draugija, Taikos pr. 42, LT - 5802, Klaipėda.

"R. P. inform.

PATARIMAI MEŠKERIOTOJAMS...

GARDUMYNAI IŠ LYDŽIO

TARPUKARIO LIETUVOJE BŪTA LABAI REIKLIOS MOTERŲ KULTŪROS DRAUGIJOS, KURI RŪPINOSI IR BŪSIMŲ ŠEIMININKŲ RUOŠIMU.

ANTALIEPTĖJE, MERGAIČŲ ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLOJE, NAMŲ RUOŠOS KURSUOSE MOKĖ IR KAIP ŽUVĮ PARUOŠTI. TO PATIES MOKĖ IR SENUOSIUOSE KARMELITŲ VIENUOLYNŲ PASTATUOSE ŠVČ. JĖZAUS ŠIRDIES KONGREGACIJOS SESERYS. O VIENUOLYNŲ VIRTUVĖ TUO METU BUVO GARSİ VISUOJE LIETUVOJE. TEN BUVO DĖSTOMAS NET ATSKIRAS KURSAS "GARDUMYNAI IŠ LYDŽIO".

RECEPTAI PAIMTI IŠ 1933 METŲ UŽRAŠŲ...

LYDYS NUO IEŠMO

Nulupti lydzio odą. Įtrinti prieskoniais. Užmaiti ant iešmo. Paruošti skystį iš sauso ar desertinio vynu, sviesto ir citrinos sulčių. Laistyti juo kepamą lydį. Dubuo papuošias pomidorų, agurkų skiautelėm, petražolėm.

KEPTAS LYDYS SU LAŠINIAIS

Nuvalytą žuvį pasūdyti ir leisti jai pastovėti kokią valandą. Skaurados (aukšto, plataus indo žuviai kepti) šonus ir dugną apdėlioti lašinių skiautelėm, morkų ir svogūnų griežinėliais. Įdėti lydį ar jo dalį. Iš viršaus taip pat apdėti lašiniaus. Pusę valandos kepti karštoje krosnyje ar orkaitėje.

LYDYS BE AŠAKŲ

Išvirti mažesnius lydekaičius ar lydekų gabalus. Išimti ašakas. Žuvį tešloje su indu pašauti penkiolikai minučių į krosnį. Kepsnį prieš valgant pagardinti keptomis morkomis. Prie to patiekalo tinka šermukšnių, spanguolių vynas, taurelė kadaginės.

LYDYS VOKIŠKAI

Storai sviestu ištepti kepimo indą. Ant jo dugno sudėti eilę žalių, griežinėliais supjaustytų bulvių. Ant jų - eilę gabalėliais supjaustyto, prieskoniais apiberto lydzio. Vėl eilę bulvių griežinėlių. Užpilti grietine ir troškinti orkaitėje.

LABANORO LYDYS

Išfarširuoti lydį. Tuščią jo vidų užpildyti bruknių ar spanguolių uogiene. Valgyti užgeriant karšta liepžiedžių ar čiobrelų arbata. Tai dietinis patiekalas skrandininkams.

ŽYDIŠKAS LYDYS

Žuvį supjaustyti gabalėliais. Bulves, svogūnus, morkas ir kopūstus nedideliame riebalų ir vandens kiekyje apvirti. Paruoštą žuvį perdėti daržovėmis. Uždengtame puode maždaug valandą troškinti ant silpnos ugnies.

Ona Verbiejienė

PENKI PATARIMAI PERŠALUS

Balandis - ne tik pavasario pradžia, bet ir gripų metas. Varvanti nosis, kosulio priepuoliai ir raudonos akys - nuolatiniai požymiai. Jeigu skauda galvą, prikimo balsas ir jaučiatės lyg sulaužyti, tai tikriausiai peršalimas, bet dar ne gripas. Dažnai gripas yra klaidingai laikomas peršalimo infekcija. Tačiau gripo epidemijas sukelia tik gripo virusas. Visiškai kitokios yra peršalimo ligos. Taigi nesvarbu, peršalimas ar gripas, jeigu blogai jaučiatės, ką daryti. Svarbiausia - nerykėti iš karto cheminių preparatų. Pabandykite pasinaudoti išbandytais namų priemonėmis.

Pirma. Pradinėje ligos stadijoje, kuri dažniausia pasireiškia stipria sloga, labai dažnai užtenka gerai pakaitinti kojas ir liga praeina. Taigi pakaitinkite kojas karštame vandenyje, po to jas perliekite šaltu vandeniu ir iš karto į lovą.

Antra. Organizmo funkcijas sustiprina vaisiai ir gėrimai, turintys vitamino C. Ar-

bata su citrina, erškėtuogių sirupas arba arbata. Kiekvieną dieną sunaudokite nuo 0,25 iki 0,5 gramo vitamino C. Arba tiesiog naudokite vitamino C tabletes, kurių yra kiekvienoje vaistinėje.

Trečia. Ramunėlių garų vonelės tiesiog nepakeičiamos, kai varva nosis ir yra kvėpavimo takų uždegimas. Šaukštą ramunė-

lių užplikykite ketvirtadaliu litro verdančio vandens. Pasi- lenkite prie indo ir kvėpuokite karštais garais. Galite galvą prisidengti rankšluosčiu, kad garai ne taip greitai išsi- sklaidytų.

Ketvirta. Karštas pienas su medumi geriamas prieš miegą mažais gurkšneliais, kos- tint. Tai labai veiksminga priemonė nuo iš- senėjusio kosulio.

Penkta. Kostint krūtinę ir nugarą trinkite kvapniųjų aliejų tepalais. Po procedūros skubiausiai susisupkite į šiltą skarą ir - į patalą.

Parengė Joana Daumantaitė

EUROPOS TAURĖ – KALINO "ŽALGIRIUI"

Antradienį Belgrado sporto rūmuose žaistos Europos taurės finalinės rungtynės, kuriose susitiko Milano "Stefanel" ir Kauno "Žalgirio" krepšininkai. Pergalę rezultatu 82:67 (37:33) iškovojo Lietuvos sportininkai.

"R. P." inform.

DĖL ŪKININKO TAURĖS

Balandžio 18 d., šeštadienį, į Rokiškio sporto mokyklą susirinks stipausieji šalies vyrai. Čia vyks svaresnių kilnojimo varžybos Žemdirbių taurėi laimėti. Taurę įsteigė mūsų rajono ūkininkas Alis Vėjelis iš Palūšėnų kaimo.

Pasak rajono kūno kultūros ir sporto centro direktoriaus Augučio Kriukelio, į Rokiškį žada atvykti Edvardas Brazauskas, prieš pusantro mėnesio pagerinęs 16 kg svaresčio kilnojimo pasaulio rekordą.

Varžybų pradžia 12 val.

ALGIS KUBLICKAS IR DEIMANTAS TRUKŠNYS - ŠALIES ČEMPIONAI

Apie 240 imtynininkų iš 25 šalies klubų susirinko į Marijampolę, kur vyko šalies karatė kyokuschin vaikų ir jaunučių čempionatas. Jame dalyvavo keturi Rokiškio sporto klubo "Samurajus" atstovai - trenerio Regimanto Strumskio auklėtiniai.

Kumitė rungtyje tarp 10 - 11 metų vaikų, sveriančių iki 30 kg, nugalėtoju tapo J. Tumo - Vaižganto vidurinės mokyklos moksleivis Algis Kublickas. Jam įteiktas aukso medalis, taurė ir pirmojo laipsnio diplomai. Finalinėje kovoje aiškia persvara įveikęs varžovą iš Tauragės, tokius pat apdovanojimus pelnė Juodupės gimnazistas Deimantas Trukšnys. Jis ėmėsi su 11 - 12 metų sportininkais, sveriančiais iki 35 kg.

Tarp 14 - 16 metų karatistų nebilo-

gai pasirodė Tadas Šukys iš J. Tūbelio vidurinės mokyklos. Jis pasidalijo 5 - 8 vietomis, nors, pasak trenerio, galėjo tapti ir prizininku. Vienoje apyligėje kovoje teisėjai pripažino varžovo pranašumą... T. Šukys ėmėsi ir kata rungtyje. Čia jis buvo ketvirtas.

Nelabai pasisekė J. Tūbelio vidurinės mokyklos moksleiviui Edgarui Bulovui. Jis gavo du teisėjų įspėjimus ir turėjo pasitraukti iš tolimesnių varžybų.

Už paramą vykstant į čempionatą treneris dėkingas UAB "Vilkiškis" vadovui Vytautui Šukiui.

Gegužės 20 d. Taline rengiamas Lietuvos ir Estijos jaunučių karatistų mačas. Į mūsų šalies rinktinę tikisi patekti šio čempionato nugalėtojai A. Kublickas bei D. Trukšnys.

DEŠIMT PRIZININKŲ

Šiaulių miesto atvirose jaunučių džiudo pirmenybėse sėkmę lydėjo Rokiškio sporto mokyklos trenerės Gitos Čėčienės auklėtiniai. Atskirose svorio kategorijose nugalėtojais tapo Vaiva Saulytė, Agnė Praskurina, Justina Baltrūnaitė, Rasa Tuskaitė ir Modestas Peciukonis. Antrąsias vietas užėmė Miglė Ščerpickaitė ir Inga Kuznecova,

trečiąsias - Milda Mingėlaitė, Mindaugas Pucevičius ir Egidijus Katinauskas.

Prizininkams įteikti diplomai ir asmeninės dovanėlės.

Pirmenybėse dalyvavo ne tik Šiaulių bei Rokiškio, bet ir Kelmės, Plungės ir Biržų imtynininkai.

Vygandas Pranskūnas

KAREIVIS JURGIS LIETUVOJE TAPO PIEMENŲ GLOBĖJU

Šventas Jurgis, pasak krikščioniškos legendos, buvęs Romos imperatoriaus Diokleciano karys. Už savo krikščioniškas pažiūras bei jų skleidimą 303 - ują balandžio 23 d. nužudytas.

Bizantijoje jo kultas plito jau IV a., o Vakarų Europoje nuo VI a. Manoma, kad XII a. kryžiaus karą įtakoję į Vakarų Europą iš Mažosios Azijos paplitusi šv. Jurgio kovos su slibinu legenda. Viduramžių Europoje šv. Jurgis tapo riterių globėju.

Lietuvoje jis paskelbtas, kaip ir šv. Kazimieras, Krašto globėju. Bažnyčiose balandžio 23 d. vyksta atšaidai. Ši diena nuo seno ir pirmoji gyvulių išginimo į laukus diena.

Metų rate, kai žiema tampa pavasariu, įvyksta lemiama šaltio ir gimstančios gyvybės susidūrimas. Pats šv. Jurgis bei visa siužetinė grupė (šv. Jurgis, žirgas, slibinas ir karalaitė) įkūnija gyvybės laimėjimą prieš mirtį, kovos ir pergalės idėją. Šv. Jurgio kova - tai energija, tai gimstančio prado ir egzistencijos pagrindas.

Lietuviams, žemdirbių tautai, artimesnis šv. Jurgio - žemės, gyvulių globėjo - vaidmuo.

Kokie Jurginių papročiai?

XIX a. pab. - XX a. pradž., pirmąkart išvarant gyvulius, kaip maginės priemonės buvo naudojami virti ir žali kiaušiniai, verba, žaliuojanti šakelė, šventintos žolės, šventintas ir paprastas vanduo, žvakės, šv. Agotos duona, druska ir t.t. Jais buvo tikimasi vasarą apsaugoti gyvulius nuo įvairių blogybių. Senoliai meldavosi prie šv. Jurgio paveiklo ar koplytstulpio, būrė, aukoję.

Šv. Jurgio dieną seni žmonės sako:

"Per kiek savaitę po Jurgio pražysta sodai, per tiek savaitę po Petro pjaus rugius."

"Kiek savaitę prieš Jurgines varlės kurkia, tiek savaitę po Jurginių šalta būna."

Jei tą dieną rytą pašalė, buvo manoma, kad vasarą gerai žolė augs, bus gero šieno. Jei dieną lyja, vadinasi, tais metais karvės duos daug pieno. Jei per šv. Jurgį saulėta,

Iš Kauno M. K. Čiurlionio muziejaus fondų.

bus sausas ruduo. Merginos tą dieną rūtas sėja, jurginus sodina.

Tad, nusidažę jurgučių margučių ir sutekę Jurgį, linksmai jį pasveikinkime: "Jurgi, Jurguti, še dažytą jurgutį!"

Parengė Salvinija Kalpokaitė

Tavo kelias į sėkmę

Šypsena... Gera nuotaika... Graži apranga... Skoningas makiažas, daili šukuosena... Neveltui sakoma: "Pagal drabužį sutinka, pagal protą – palydi". Ar daug kainuoja šypsena? Pamąstykite apie tai kartu.

Bendraudamos negalime pamiršti humoro ir šypsenos. Gerai išlavintas humoro jausmas – visų ilgaamžių būdas. Kažkas yra pasakęs: "Humoras ir žinios – dvi didžiosios civilizacijos viltys". Rytų patarlė papildo: "Šypsena – tai laimė namuose, bendradarbiavimo atmosfera darbe ir draugystės slaptas žodis". Šypsena – pirmas žingsnis, bandant užmegzti kontaktą su kitu žmogumi. Geranoriškas humoras, šypsena greitai sutirpdo šalto oficialumo ledus. Ji nieko nekainuoja, bet labai padeda. Taktiškai juokauti – tai lankstaus proto ir sąmoningumo požymis.

Knygoje "Tavo kelias į sėkmę" ra-

šoma: "Juokas – tai proto asmenys ir antrasis regėjimas, logikos draugas ir jėgos brolis, minties laisvė ir sielos revoliucionierius, nerūdijantis išminties ginklas ir vibratorius, griauantis fanatizmo barjerus, įtampos žaibolaidis ir patikimiausias sielos masažistas..."

Juokas žmonėms reikalingas kaip oras, nes ne tik palengvina tarpusavio bendravimą, bet ir puikiai gydo.

Daktaro Rubinšteino nuomone, žmogui juokiantis, atsipalaiduoja raumenys, pagerėja širdies ritmas, kraujo apytaka, kvėpavimas. Juokiantis jaučiamas dvasinis komfortas – atgyja snaudžianti energija.

Kai juokiasi iš tavęs, juokis kartu: atinsi pašaipūnui pusę malonumo, o pati įgysi stiprybės.

Juk viena minutė nuoširdaus juoko organizmą veikia taip, kaip 45 minutės mankštos. Tad nevaikščiokite it surūgę agurkai, gadindamos nuotaiką ne tik sau, bet ir kitiems. Juokitės, net kai sleigia negalavimai ir rūpesčiai, juokitės ir lengviau juos įveiksite.

Ko netenka moteris, nemėgstanti arba nesugebanti juoktis? Viso to, kas jau

minėta...

Tad šypsokitės kitiems, juokitės iš gyvenimo nesėkmių, prajuokinkite savo draugą, bendradarbę, tegul Jūsų veidas nušvinta, tegul plaučiai prisipildo oro! Ir kelionė į sėkmę bus kur kas džiaugsmingesnė.

Parengė Salvinija Kalpokaitė

SVEČIŲ BELAUKIANT

AIRIŠKA KAVA

4 porcijoms reikia: 3/8 litro stiprios karštos kavos, 1 puodelio plaktos grietinės, 10 likerio taurelių airiško viskio, 4 arbatinių šaukštelių smulkaus cukraus. Viena porcija – apie 230 kcal (apie 960 kJ).

Atšaldytą grietinę išplakite šluotele. Taures airiškai kavai išskalaukite karštu vandeniu ir į kiekvieną įpilkite po 2½ nedideles taures viskio bei įberkite 1 arbatinį šaukštelį cukraus. Po to išmaišykite ir ¼ taures pripildykite

karštos kavos. Plaktos grietinės ant viršaus užpilkite per arbatinio šaukštelio kotą.

"KARŠTASIS BUČINYS"

Kiekvieną sušildantis raudono vyno gėrimas.

Kiekvienai porcijai pakaitinkite puode 1/8 litro raudono vyno, 2 nedideles taures romo, 3 cukraus gabalėlius (galima imti glazūruotą) ir nuluptą obuolio skiltelę su 3 į jį įbertais gvazdikėliais.

Neužmirškite! Karštą gėrimą perpil-

kite į taures su sidabrinu šaukšteliu (kad taures nesuskiltų). Viena porcija – apie 300 kcal (apie 1260 kJ).

"VYŠNIŲ ŽIEDAI"

Kokteilis su kvapnių vaisių skoniu.

Kiekvienai porcijai į butelį įpilkite po 1 nedidelę taurelę apelsinų sulčių, vyšnių likerio, konjako ir įmeskite 2-3 gabalėlius ledo. Gerai suplakite ir perpilkite į šampano taures. Papuoškite mirkytomis vyšniomis. Viena porcija – apie 115 kcal (483 kJ).

APELSINŲ ARBATA

Užšaldome formelėje pusės apelsino sultis. Užplikiname 1/8 litro juodos arbatos ir ją pasaldiname šaukšteliu cukraus. Arbatą atvėsiname ir įpilame į aukštą stiklinę. Sudedame užšaldytų apelsino sulčių kubelius, įpilame 20 ml džino (vaikams nepilame) ir ¼ citrinos sultis. Patiekiamo su užmautais ant pagaliukų apelsino ritinėliais ir vyšnių pušelėmis.

Soeikina

Garbingo jubiliejaus proga
Nijolę Gasiūnienę,
gyvenančią Rokiškio mieste.

Tegu žiedų ant takų Tau pribarsto,
Dangus žvaigždžių šiai šventei negailės.
Mėnulis lenksis 60 kartų,
Visi Tau linkim laimės iš širdies.

UAB "Rokiškio agrochemija" bendradarbiai

GRIŽTA LYG PAUKŠTIS - PAVASARĮ

ROKIŠKIO VIEŠOJOJE BIBLIOTEKOJE SAVO DEVINTĄJĄ POEZIJOS KNYGĄ "ATLEISK" PRISTATĖ KRAŠTĖTIS, ŽURNALO "MŪSŲ SODAI" VYRIAUSIASIS REDAKTORIUS RIMGAUDAS GRAIBUS.

SU SVEČIU SUSITIKO IR KALBĖJOSI "ROKIŠKIO PRAGIEDRULIŲ" KORESPONDENTAS.

- Visų pirma prašyčiau prisistatyti naujojo rajono laikraščio skaitytojams.

- Esu kilęs iš Pagrundių kaimo, prie kurių vis artėja miesto statybos. Bet kelios sodybos dar išlikusios. Išlikusi ir mano. Tiesa, tėvams mirus, ją pardaviau, nes sodyba be šeimininko - tik statinys, kurį visi drasko. Šiandien pro ją pravažiavau ir apsiverčiau. Malonu, kad joje gyvena geri žmonės. Rudenį obuolių įdeda, uogienės. Savo sodo vaisiai, uogos juk skaniausi...

Pirmą eilėraščių išspausdinau "Jau nimo gretų" žurnale 1956 metais. 1975 - aisiais išėjo pirmoji knygelė "Vasaros žemė". Beje, tais pačiais metais debiutavo ir Elena Mezginaitė, taip pat kraštiečiai.

Į savo gimtinę lyg paukštis sugrįžtu kiekvieną pavasarį. Man čia labai gera. Net ir viešėdamas kituose šalies rajonuose visada kalbu apie savo tėviškę. "Ten net ramunės kažkaip ne tokios auga," - sakau.

- Vilniuje susibūrė rokiškėnų "Pragiedrulių" klubas. Kaip gimė idėja jį suburti, kokie šiame klube žmonės?

- Žinojau, kad į tokius klubus suėję kitų rajonų žmonės. Pagalvojau, kodėl rokiškėnai negalėtų? Idėjos nebeišleidau iš galvos ir kartą būrelį sostinėje gyvenančių žemie-

čių sukviečiau į savo - "Mūsų sodų" redaktoriaus - kabinetą. Jis nemažas - tilpo apie 50 žmonių. Atėjo dainininkė Irena Jasiūnaitė, vyskupas Tunaitis, mokslininkų, teisininkų. Po to patvirtinom klubo nuostatus, išrinkom tarybą, pirmininką. Juo tapo buvęs Vilniaus meras Čiučelis. Iš Rokiškio atvažiavo meno saviveiklininkų. Steigiamasis susirinkimas tapo tikra švente. Geodezijos instituto salė vos visus sutalpino.

- Paskutinį kartą Rokiškyje turbūt buvote pernai. O štai atvykęs šiomet, ar neišsigandote pamatę Nepriklausomybės aikštę?

- Buvau pernai, atvažiavau šiomet. Jeigu atvirai, dar nespėjau žvilgsniu aprėpti visos aikštės, todėl sunku įvertinti. Būtinai išeisiu, apsižvalgysiu. Man, suprantama, labai skaudu,

kad neliko medžių, kuriuos aš, močinukas, sodinau. Rajono vadovai, susitikę su rokiškėnų klubo nariais, prisimenu, aptarinėjo aikštės rekonstrukcijos reikalus. Buvo daug diskusijų. Gal jiems šviesiau liko be medžių, nežinau...

- Vis rašot posmus, leidžiat knygas. Ar negalit be to, juk knyga šiais laikais sviesto turbūt ant duonos neužtepa?

- Sutinku, kad išleisti knygą sunku, daug kainuoja. Man kol kas sekasi. Rėmėjai, leidyklos dar pasitiki, mokėti pinigų iki šiol nereikėjo. Na, ką, sako, rokiškėnas, antrasis širvy, išleisim... Bet, aišku, šiais laikais poetams nelengva. Net Nacionalinės premijos laureatas Jonas Strielkūnas ateina ir guodžiasi...

- Poetui neturėtų nerūpėti dorovė, moralė. Bet jos nuo mūsų lyg ir nutolo...

- Poetui tokie dalykai - pirmoj vietoj. Aš labai sujaudintas, kad manęs pagerbti į biblioteką atėjo žmonės iš mano kaimo. Bet taip pat žinau, kad Pagrundių jaunuoliai yra padarę ypač sunkių nusikaltimų. Man tai labai baisu.

- Gimėt kaime, dabar gyvenat mieste, todėl turbūt galit palyginti kaimiečio ir miestiečio dvasingumą?

- Miesto žmogus nuolat gyvena tarp mūsų, jo mąstysena visai kitokia. Gal man ir klaidingai atrodo, tačiau miestietis ne toks nuoširdus. Kaimo žmogų ir medis, ir žolė labiau sudvasina.

- Ar negalvojat apie kokią nors savo kūrybos dovaną Rokiškio jubiliejui?

- Dieve, jei galėčiau, viską savo gimtinei atiduočiau. Išleisiu savo dešimtąją knygą. Kam ji? Aišku, Rokiškiui.

- Gal knygą, jos skyrių ar nors vieną eilėraščių norėtumėt dedikuoti miestui?

- Labai įdomi, graži mintis. Apie tai dar negalvojau. Manau, kad taip ir padarysiu.

Kalbėjosi Vygandas Pranskūnas
Ksavero Bagdono nuotrauka

GERIAUSIA BIBLIOTEKININKĖ - ZITA SARGŪNIENĖ

Pernai Rokiškio rajono savivaldybės kultūros tarnyba, Viešojoji biblioteka ir Lietuvos bibliotekininkų draugijos Rokiškio skyrius paskelbė Geriausios 1997 metų rajono bibliotekininkės konkursą. Jame dalyvavo kaimo filialų darbuotojos.

Susumavus rezultatus, geriausia rajono bibliotekininkė pripažinta Ragelių kaimo vyr. bibliotekininkė Zita Sargūnienė. Jai suteiktas Geriausios 1997 metų bibliotekininkės vardas, ji įrašyta į LBD Rokiškio skyriaus Garbės knygą. Paskirta pinigine premija.

Dvi paskatinamąsias premijas gavo tos pačios Jūžintų seniūnijos Laibgalių kaimo vyr. bibliotekininkė Aldona Balčiūnienė ir Konstantinavos vyr. bibliotekininkė Irena Žindulienė.

Šios bibliotekininkės yra pasiekusios gerų darbo rezultatų, nors nuo jų mažai atsielika ir Panemunėlio geležinkelio stoties vyr. bibliotekininkė Danutė Bružienė, Bajorų - Jūratė Neniškienė, Panemunio - Pranutė Petrylienė, Rokiškio miesto filialo - Reda Kiseitytė ir kt.

Praėjusį penktadienį vykusiamе gamybiniam pasitarimui konkurso nugalėtojos ir buvo pagerbtos. Jas sveikino vertinimo komisijos pirmininkas, kultūros tarnybos vadovas Petras Blaževičius, palinkėjęs kuo geriausias kloties, pavasariškos nuotaikos. Sveikino Jūžintų seniūnas P.Juozavitas, ūkininkų bendrovės "Parama" vardu - J.Sidarkevičius, Kazliškio seniūnas V.Spalgėnas, Viešosios bibliotekos direktorė Z.Jodeikienė, profsąjungos komiteto pirmininkė, metodikos skyriaus vedėja V.Melvydienė, LBD Rokiškio skyriaus pirmininkė S.Kalpokaitytė, kolegijos draugai. Konkursas vyks ir šiais metais.

"R.P." inform.

RUSAI PRADEDA ŠVĘSTI ŠV. VELYKAS

Šiais metais viena savaitė anksčiau, negu įprasta, šv. Velykas švenčia sentikiai ir pravoslavai. Jau šiandien joms aktyviai ruošiasi Rokiškio 2 - osios vidurinės mokyklos pedagogai ir moksleiviai.

Kaip papasakojo direktoriaus pavaduotoja ugdymui Valentina Malcienė, mokiniai ruošia margučių parodą, švenčių dienomis bus organizuojami susitikimai su mokslei-

vių tėvams, įvyks tradicinė šventė "Skambėk, rusų daina".

Koncerte dalyvaus ansambliai "Ivuška" ir "Metelica".

V.Malcienė pasidžiaugė, kad šventėje dalyvaus nastavnikas Aleksandras Kudrešovas, rusų bendruomenės atstovai ne tik iš Rokiškio, bet ir iš Mainėvų, Bajorų, Miliūnų.

Jonas Savickas

SKAUDI TRADICIJA - VANDUO PASIGLEMŽIA VAIKUS

Praėjusių metų vasario 26 d. per Rokiškio ežero ledą ėję įlūžo ir nuskendo du 1985 metais gimę berniukai. Kovo 18 d. po Vyžuonos upės ledu paniro du 1988 metais gimę juodupiečiai.

Skaudi tradicija tęsiasi ir ši pavasarį. Balandžio 6 d. Laukupės upelyje prigėrė 1994 metais gimęs berniukas. Balandžio 10 d. Kriaunos upėje dingo nė aštuonerių metų neturėjusi Kristina Šedytė. Apie šią tragediją "Pragiedruliams" parašė pakriauniškis S.Stanišauskas.

Anot laiško autoriaus, Valdas Lapienis, gerokai pasivaišinęs, sumanė išsimaudyti. Prie upės nuėjo kartu su sugyventinės Loretos Šedienės dukra Kristina. Ši plaukti nemokėjo, todėl tikėtina, kad V.Lapienis ją įsodino į savo darbo guminę valtėlę. Valdas išsimaudęs grįžo vienas. Sugyventinei pasakė: "Tavo dukra upėje plaukioja. Eik, pasiimk". Moteris, mažąjį sūnelį

palikusi kaimynų globai, nubėgo prie upės. Ant bangų suposi tuščia valtėlė. Moteris ilgai šaukė dukrą, tačiau niekas neatsiliepė...

Kaip mūsų korespondentui sakė Rokiškio sukarintos priešgaisrinės dalies viršininko pavaduotojas Ričardas Jovarauskas, apie nelaimę jiems pranešta 19 val. 30 min. Ugniagesiai naršė patvinusią upę, tačiau mergaitės kūno nerado. Kitą dieną iškviesti narai iš Visagino. Paieškos, užsitęsios nuo ankstauro ryto iki sutemų, irgi buvo bevaisės.

Balandžio 14 - osios popietę Priešgaisrinės dalies viršininkas Algirdas Vyšniauskas sakė nieko negirdėjęs, kad skenduolė būtų buvusi rasta. Be kita ko, jis neįsitikinęs, jog mergaitė nuskendo. Bent jau to niekas nematęs.

Kriauna Kristiną, matyt, atiduos pati. Tada turbūt ir paaiškės jos tikroji žūtis priežastis.

ligoninės reanimacijos skyrių, kitos dienos ryte mirė.

Balandžio 13 d. Degenių kaimo daržinėje pasikorė Bronislovas Markevičius, gimęs 1954 metais. Policijos pareigūnai spėja, kad taip jis pasielgė po barnių šeimoje.

Leonas Eimantas

DVI MIRTYS

Balandžio 12 d. Panemunėlio geležinkelio stotyje, savo namuose, su šautine žaizda galvoje rastas Virginijus Augulis, gimęs 1967 metais.

Vyriškis, nuvežtas į Rokiškio centrinės

KĄ SODINTI IR KO NE

Balandis – medžių ir krūmų sodinimo metas. Tačiau, kasdami duobutę naujam sodinukui, pagalvokime, kokią pasirinkti. Kai kurie anksčiau net labai reklamuoti želdiniai, vėliau tik bėdos pridarė, o naudos – jokios.

Tad, turėdamas nemažą patirtį, patarčiau nesodinti –

ŠALTALANKIO. Tai trumpaamžis krūmas, plintantis atžalomis. Prieš 20 metų juo buvo rekomenduota apsodinti pakeles, buvusius karjerus. Dabar ten šabakštynai, lietuviškos džiunglės. Didžiuliai plotai liko be naudos, o juk ten

galėjo žaliuoti pušynai;

BALTOSIOS SEDULOS. Patrauklus krūmas - balti žiedai, raudonos šakutės. Tačiau, vieną krūmelį pasodinus, po metų jis išsikero, išplis kaip piktžolė. Blogiausia, kad baltosios sedulos sėklas paukščiai išnešioja po didelę teritoriją, kurios greitai užšlamštinamos šiuo

krūmu;

ALYVŲ. Jos Lietuvoje auginamos labai seniai. Žiedai gražūs, kvapnūs. Visa bėda, kad alyvos labai plinta savo gausiomis atžalomis. Vienintelė priemonė jas sustabdyti - įkasti šiferio lapus.

Gyvatvorėms tinkamiausi krūmai, sakyčiau, kaulenis, ligustras, vakarinė tuja. Labai gražios bukmedžio gyvatvorės. Tik auga lėtakai.

Seniau ūkininkų sodybos būdavo apsodinamos eglėmis, liepomis, ąžuolais.

Vytautas Garška
Miškininkas

Šie metai Rokiškio krašto muziejui jubiliejiniai. Prieš 65 metus, 1933-ųjų gegužės 1d., muziejus, įsikūręs Vilniaus gatvėje, atvėrė savo ekspozicijas.

Apie žmones, kurie pasišventė šiam darbui, domėjosi, rinko eksponatus nuošaliausiuose mūsų krašto kampeliuose, juos išsaugojo per didžiąsias negandas, ir norime Jums papasakoti.

"BET KAREIVIS JAU BUVO ŠALIA..."

Pirmasis muziejaus vedėjas ir jo įkūrimo iniciatorius buvo Petras Bliūdžius. Savo prisiminimuose jo dukra Laimutė Kalavinskienė rašė: "Jis vis po kaimus vaikščiodavo, visokių senienų savo muziejui ieškodamas. Suras kokį apgriuvusį kryžių, nufotografuos, išardys, po to, parvežęs į Rokiškį, vėl pagal nuotrauką sustatys. Daug eksponatų buvo surinkę".

Visi surinkti eksponatai iš pradžių glaudėsi Rokiškio gimnazijoje, nes P. Bliūdžius joje dirbo geografijos mokytoju. Jis ir mokinius skatino domėtis, vertinti ir saugoti savo krašto kultūros vertybes. Jiems atnešus kokį įdomesnį seną daiktą ar knygą, parašydavo penketą, tuo paakindamas ir kitus. Mokytojui netrūko energijos užsiimti ir kitais darbais: gimnazijoje įkūrė kooperatyvą, kad būtų galima čia pat nusipirkti sėsiuvinių, pieštukų, trintukų ir kitų mokiniams reikalingų daiktų, vadovavo ir gimnazijos bibliotekai, pertraukas keisdavo knygas. O kur dar įvairios ekskursijos su gimnazistais po apylinkes ar su mokytojais po Lietuvą! Buvo labai išprusęs, prenumeravo 22 laikraščius ir žurnalus.

1940 -ųjų birželio mėnesį, kada Rokiškio dvarininkai Pšezdzieckiai buvo priversti palikti Lietuvą, iškilo grėsmė likusioms meno vertybėms. Štai tada P. Bliūdžius kartu su miesto burmistru V. Paukšta ir rūpinasi, kad jos nežūtų. Jie kreipiasi į įvairias valdžias įstaigas aiškindami, kad šias vertybes reikia inventorizuoti, saugoti, paskirti patalpas.

Pagaliau Kultūros departamentas leido perkelti į dvaro rūmus kraštotyros muziejų. P. Bliūdžius rūpinasi ir kitų Rokiškio apskrities dvarų kultūros vertybių išsaugojimu. Iš išlikusių muziejų je to meto surašytų aktų, galime spręsti, kas buvo išsaugota ateinančioms kartoms. Pšezdzieckio dvare suregistruoti 56 tapybos darbai (italų, prancūzų, flamandų, olandų, ispanų, neįvardintų dailininkų), 32 marmuro ir bronzos skulptūros, 29 grafikos darbai, taikomoji dailė - baroko, renesanso, ampero, rokoko, secesijos stilių baldai, sidabro indai, vazos, žvakidės ir kt. - 500 vietų. Surašyti Gačionių, Kavoliškio, Onušio, Kazliškio, Ilzenbergo, Turdvario, Paliepio dvarų kultūros vertybių aktai.

Dvaro rūmų muziejumi džiaugtis rokiškėnams teko neilgai. Netrukus čia įsikuria Raudonosios armijos dalinys, kuris visai nepaiso muziejaus vedėjo P. Bliūdžiaus ir jo pastangų išsaugoti sukaupias neįkainojamas meno vertybes. Kaip tik tuo metu sunaikinama arba dingsta nemažai paveikslų, baldų, indų ir kitų vertingų bei brangių daiktų. P. Bliūdžius vis tiek rūpinasi muziejaus likimu, ruošiasi pervežti į Kauną dalį eksponatų, bet nespėja.

Jis su šeima - žmona Akvilina ir mažametėmis dukromis Laimute, Petruite ir Birute - atsiduria tolimame Sibire.

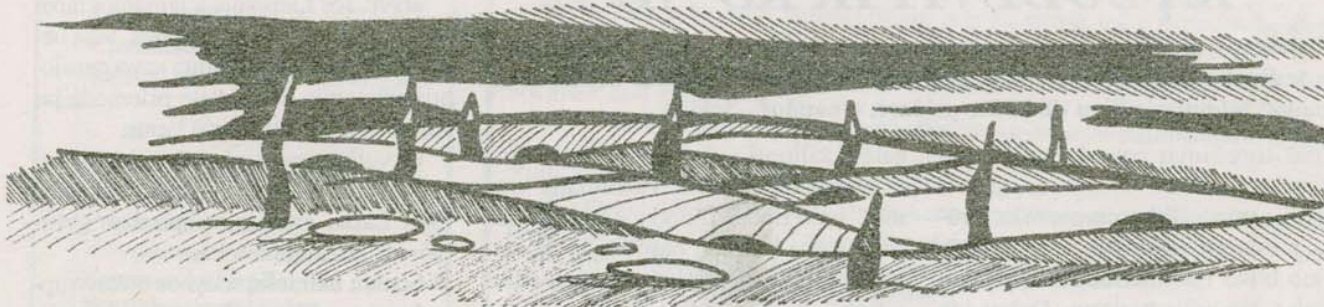
Dar Rokiškyje atskirtas nuo šeimos, P. Bliūdžius kartu su kitais vyrais patenka į Rešiotų lagerį. 1942 m. gegužės 18 d.

Nuotrauka iš Rokiškio krašto muziejaus archyvų.

nuo bado ir išsekimo pedagogas, muziejaus įkūrėjas, inteligentas miršta. Toks pat likimas ištinka ir jo žmoną bei dukrą Petrutę. Visam gyvenimui jaunėsniajai dukrai Laimutei įstringa į atmintį iš gyvulinio vagono matytas mylimas tėvelis: "Jau kažkur netoli Uralas. Ilgai prieš tai stoviniavom, matyt, kelias buvo užimtas. Vienoje stotyje pamčiau tėtę, kibirą vandens benešantį, bėgantį prie mūsų vagono. O iš paskos kareivis vejasi. Tėtė šaukia: "Birute!" O manęs, matyt, nepastebėjo. Mama buvo išėjusi vandens. Tėtė toks laimingas, kad mus pamatė. Bet kareivis jau buvo šalia. Tai ir buvo paskutinis pasimatymas".

Algis Kazulėnas
Krašto muziejaus
direktorės pavaduotojas

Ingos Bulovaitės piešinys.

PAMAŽU, BET Į PAKALNĘ

Informacija apmąstymams apie rajono žemės ūkio bendrovių 1997 metų ūkinės - finansinės veiklos rezultatus

Siaurėja bendrovių laukai, tuštėja tvartai * Vidutinis bendrovės nario atlyginimas – 271 litas * Visų žemės ūkio bendrovių pelnas – 1,5 mln. litų * Rentabilumas – 5,3 procento * Pelningiausios - techninės kultūros * Grikliai turi perspektyvą * Iš karvės – tik 2190 kg pieno * Mėsos gamyba sumažėjo 9 procentais

Už savo veiklą 1997 metais ir jos rezultatus atsiskaitė 60 žemės ūkio bendrovių, 3 kooperatyvai ir UAB "Rokiškio gyvulių sėklinimas". Iš bendro žemės ūkio bendrovių skaičiaus, 16 turėjo likviduojamų įmonių statusą, 5 nevykdė jokios veiklos ir nepasiskelbė apie likvidavimąsi. Jokios veiklos iki šiol nevykdo ir "Gerbalės" kooperatyvas. Iš bendro žemės ūkio bendrovių skai-

čiaus (išskyrus besilikviduojančias ir nevykdančias jokios veiklos), 39 gamino žemės ūkio produkciją, teikė įvairias paslaugas bendrovių nariams ir kitiems gyventojams. 28 žemės ūkio bendrovės nuomojo iš valstybės 14,5 tūkst. ir iš ūkininkų 2,2 tūkst. ha žemės ūkio naudmenų. Žemės ūkio bendrovės "Audrpio paukštynas" ir Vengerynė specializuojasi kiaušinių ir paukštienos gamyboje. 9 bendrovės teikia įvairius patarnavimus gyventojams. 16 žemės ūkio bendrovių buvo laikoma 1443 karvės arba vidutiniškai po 90 karvių 1 bendrovei. Karvių skaičius svyravo nuo 8 iki 220.

Kiaulės buvo auginamos tik 10 žemės ūkio bendrovių - iš viso 5173. Jų skaičius bendrovėse taip pat svyravo

nuo 8 iki 1100.

Mažėja bendrovių naudojamos žemės plotas, kuris 1997 m. palyginti su 1996 m. sumažėjo 12 proc. Bendrovėse laikomų gyvulių skaičius taip pat sumažėjo: galvijų skaičius beveik 20 proc., karvių - 25 proc., kiaulių - 4 proc., paukščių - 30 proc.

1997 m. rajono žemės ūkio bendrovėse buvo 4179 bendrovės nariai, iš kurių darbingo amžiaus 1814 žmonių arba 43 proc. Vidutinis metinis dirbusių žmonių skaičius 1580 arba 7 proc. mažiau negu 1996 m. Vidutinis uždarbis žemės ūkio bendrovėse sudarė 271 Lt per mėnesį arba 31,5 proc. daugiau ne-

Buvusių kolūkių ir žemės ūkio bendrovių gyvenvietės vis dažniau puošia kryžiai...

Ksaverio Bagdono nuotr.

gu 1996 m., tačiau tik 68 proc. minimalaus atlyginimo. Atskirose žemės ūkio bendrovėse dirbančiųjų atlyginimai labai skyrėsi ir svyravo nuo 100 iki 590 Lt per mėnesį.

Žemės ūkio bendrovių turtas 1997 m. sudarė 47,9 mln. Lt arba vienam žemės ūkio bendrovės nariui vidutiniškai teko po 11458 Lt turto vertės. Dėl perkainojimo žemės ūkio bendrovių turtas padidėjo 7,7 mln. Lt arba tai sudarė 16,2 proc. turimo kapitalo. Lyginant su 1996 m., žemės ūkio bendrovių kapitalas ir rezervai padidėjo 1,8 proc. Lėšos bankų sąskaitose sudarė 3,3 mln. Lt ir pasiliko praėjusių metų lygio. Piniginės įplaukos iš realizacijos pasiliko 1996 m. lygio ir sudarė 29,1 mln. Lt. Produkcijos supirkėjų debitorinis įsi-

skolinimas žemės ūkio bendrovėms 1997 m. sumažėjo 39 proc., tačiau vis tiek dar siekė 2,9 mln. Lt. Bendrovių kreditinis įsiskolinimas palyginti su 1996 m. sumažėjo 13 proc. ir siekė 6,7 mln. Lt. Iš jų skolos bankui sudarė 4,3 mln. Lt arba 64 proc. visų skolų.

1997 m. žemės ūkio bendrovės gavo 1,5 mln. Lt pelno arba 3,2 karto mažiau negu 1996 m. Rentabilumas nukrito nuo 19,4 proc. iki 5,3 proc. Taigi žemės ūkio bendrovių ūkinės - finansinės veiklos rezultatai pablogėjo. Jeigu praėjusiais 1996 m. iš augalininkystės buvo gauta 4,5 mln. Lt, tai 1997 m. tik 2,3 mln. Lt arba beveik 50 proc. mažiau. Iš pagalbinių gamybų ir verslų gauta 544 tūkst. Lt arba 40 proc. mažiau negu 1997 m., iš patarnavimų, darbų ir paslaugų gauta 427 tūkst. Lt pelno arba 2,4 karto daugiau negu 1996 m.

Gyvulininkystės produkcijos realizacija žemės ūkio bendrovėms, įskaitant ir besilikviduojančias, davė 2,4 mln. Lt nuostolio, o nuostolingumas sudarė 17,4 proc. arba 2,3 karto viršijo 1996 m. nuostolingumą.

Analizuo- jant augalininkystės ir gyvulininkystės produkcijos finansinius rezultatus negalima neatsižvelgti į gamybos intensyvumo rodiklius, taip pat realizuojamos produkcijos kokybę ir kainas. Iš 30 žemės ūkio bendrovių, įskaitant ir besilikviduojančias, augalininkystės produkcijos realizacija buvo nuostolinga 8 žemės ūkio bendrovėse. Pagrindinė pelną davusi kultūra augalininkystėje buvo grūdai. Pelnas už juos 1997 m. bendrovėse sumažėjo daugiau kaip 3 kartus ir siekė tik 1,5 mln. Lt. Pelnas sumažėjimui įtakos turėjo 3,1 cnt sumažėjęs derlingumas, 34,6 proc. išaugusi savikaina, 6 proc. sumažėjęs paruoštų grūdų kiekis, o svarbiausia - net 22 proc. sumažėjusi vidutinė grūdų realizavimo kaina.

Iš 27 žemės ūkio bendrovių, kurios

Nukelta į 6 psl.

Atkelta iš 5 psl.

PAMAŽU, BET Į PAKALNĘ

realizavo grūdus, 19 grūdų pardavimas daugiau ar mažiau buvo pelningas, o 8 parduoti grūdai davė nuostolį. Efectingiausiai grūdus augino ir su maksimaliu pelnu realizavo Lailūnų, Gerkonių, Naujikių, Lašų, "Dviragio", Čedasų, "Lėvens krantų", kur rentabilumas buvo 215 - 67 proc.

Didžiausią nuostolį patyrė Dauliūnų, Pakriaiūnų, Salų, Obelių žemės ūkio bendrovės, kur nuostolingumas, pardavus grūdus, sudarė 47 - 11 proc.

Kita ekonomiškai efektyvi kultūra buvo linai. Už linų sėmenis ir šiaudelius bendrovės gavo 498 tūkst. pelno, o linų produkcijos rentabilumas sudarė 109,4 proc. Linų produkciją pardavė 8 bendrovės ir nebuvo nė vienos, kur linų produkcija būtų buvusi nuostolinga. Geriausių rezultatų, augindami linus, pasiekė Čedasų, Naujikių, "Dviragio", Lailūnų, "Lėvens krantų" žemės ūkio bendrovės, kur jų rentabilumas sudarė 246 - 45 proc.

Nemažai naudos duoda rapsai, kurių realizacija 1997 m. palyginti su 1996 m. padidėjo 2,3 karto. Rapsus augino ir realizavo 8 bendrovės ir iš viso gavo 78 tūkst. Lt pelno, o jų rentabilumas sudarė 38,6 proc. "Misingio", Kamajų žemės ūkio bendrovėse rapsų rentabilumas buvo 70 - 54 proc. Neblogas perspektyvas turi grikliai. 1997 m. juos augino tik viena "Tikruoju keliu" žemės ūkio bendrovė, kuri, realizavusi 7 tonas griklių, gavo 7 tūkst. Lt pelno, o jų rentabilumas siekė net 175 proc. Žemės ūkio bendrovėse (išvedus vidurkį) nėra nė vienos gyvulininkystės šakos, kuri duotų nors kokį pelną: pienas davė 2,1 mln. nuostolio (nuostolingumas 28,4 proc.), kiaulės - 301 tūkst. Lt nuostolio (nuostolingumas 15,2 proc.), pieno realizacija davė 102 tūkst. Lt (nuostolingumas - 5,3 proc.), kiaušinių - 173 tūkst. Lt (nuostolingumas - 3,9 proc.). Taigi žemės ūkio bendrovėms ekonomiškai neapsimokėjo nė vienos gyvulininkystės produkcijos rūšies gamyba. Iš 20 bendrovių, kurios laikė karves ir realizavo pieną, tik 6 gavo šiek tiek pelno. Iš tokių paminėtinos Kalvių, Gerkonių, "Tikruoju keliu" žemės ūkio bendrovės, kurios pasiekė 47 - 6 proc. rentabilumą. Teigiamų gyvulininkystės rezultatų buvo pasiekta tik keturiose bendrovėse. Tai Kalvių, Gerkonių, Lašų ir "Audrupio" paukštynas. Gyvuli-

ninkystės produkcijos gamybos efektyvumui, pelningumui lemiamos reikšmės turi šios produkcijos intensyvumo rodikliai, jos kokybė ir kainos. Tenka pažymėti, kad žemės ūkio bendrovių vidutinis karvių produktyvumas 1997 metais buvo tik 2190 kg pieno per metus, o 3000 kg pieno primilžio iš 1 karvės nepasiekė nė viena bendrovė. Analogiška padėtis ir auginant galvijus mėsai bei kiaulės.

Už galvijus tik vienintelė Kalvių žemės ūkio bendrovė gavo nedidelį pelną, rentabilumas sudarė tik 3,9 proc. Visos kitos bendrovės galvijus pardavė nuostolingai. Šiek tiek geresnė kiaulininkystės padėtis: iš 10 kiaulės auginančių bendrovių 4 už jas gavo pelno. Rentabilumas svyravo nuo 3 iki 24 proc. Specializuotos paukštininkystės bendrovės - Vengerynės ir "Audrupio" paukštynai - taip pat metus užbaigė nelabai sėkmingai. Vengerynės bendrovė visą savo produkciją realizavo su nuostoliu ir metus užbaigė su 829 tūkst. Lt minusu. Nuostolingumas - 28,5 proc. "Audrupio" paukštynas paukščius taip pat realizavo nuostolingai, o kiaušiniai davė pelno. Metinis rezultatas - 29,6 tūkst. Lt pelno, rentabilumas tik 1,1 proc.

Pagal piniginių įplaukų kiekį 1 ha žemės ūkio naudmenų, kaip vieną iš intensyvumo rodiklių, į pirmąjį gretas pakliūva Lašai - 1 ha - 4419 Lt, "Atžalynas" - 3248 Lt, "Audrupio" paukštynas - 3140 Lt, "Misingis" - 2673, Čedasai - 1155, Naujikai - 1133 Lt. Pagal gauto pelno kiekį vienam ha žemės ūkio naudmenų į pirmąjį gretas pateko Lašai - 1 ha naudmenų gauta 945 Lt pelno, Naujikai - 282, "Misingis" - 225, Čedasai - 196, Lailūnai - 153, Dviragis - 148 Lt.

Mėsos gamyba bendrovėse palyginti su 1996 m. sumažėjo 9 proc. ir sudarė apie 53 proc. bendro rajono mėsos balanso. Pieno gamyba sumažėjo 17 proc., o bendram realizuoto pieno balanse sudarė tik 7 proc. Pieno pardavimas bendrovėse sumažėjo beveik 10 proc., o gyventojų ir ūkininkų pieno pardavimas padidėjo 4 proc. palyginti su 1996 m. Tai rodo, kad žemės ūkio bendrovių vaidmuo rajono ūkyje mažėja ir užleidžia vietą ūkininkams bei 2 - 3 ha savininkams.

Petras Kaluina

Rajono žemės ūkio skyriaus
vyriausias ekonomistas

BULVĖS AUGS IR NEBEICUOTOS

PATARIA ELMININKŲ BANDYMŲ STOTIES
MOKSLINĖ DARBUOTOJA ALMA VALSKYTĖ

Prieš keliolika metų sėklinės bulvės būdavo beicuojamos. Dabar nebe, nes nebeliko beicavimo technikos. Tačiau labai nusiminti nereikia. Valstiečiai, bulves auginantys tik savo reikmėms, beicavimą (dabar Lietuvoje įregistruotas tik vienas bulvių beicas - fundazolas (0,5 - 1 kg/t) vargu ar taikys, nes, laikantis agrotechnikos, galima užauginti neblogą ir nebeicuotų bulvių derlių. Tik būtina nepamiršti šių agrotechnikos priemonių:

- Nuolat atnaujinkite ir sodinkite sveiką sėklą. Sėkliniai gumbai turi būti neligoti (be šašų). Kai kuriose šalyse netinkama sodinti laikoma tokia sėkla, kai užkrėsta daugiau kaip 20 proc. gumbų.

- Sėklą reikia sudaiginti. Tuomet gerai matyti, kurie gumbai ligoti. Juos reikia išrinkti ir išmesti. Sodinant daigintas bulves svarbu nenulaūžyti daigų. Daiginti gumbai lauke sudygs greičiau ir vienodžiau negu nedaiginti.

- Bulves sodinkite tik į išilusią (8° - 10° C), purią dirvą, negiliai. Šaltoje žemėje jos labai ilgai nesudygs, o augantys daigai gali užsikrėsti šašais. Pasodinus per giliai, į per aukštas vagas, kai gausiai palyja, greičiau ligomis užsikrečia ūgliai.

- Svarbu laikytis sėjomainos. Kuo trumpesnė sėjomaina, tuo didesnė šašų antpuolio rizika. Bulvės į tą pačią vietą turi būti sodinamos ne anksčiau kaip po 3-4 metų.

- Prižiūrint bulves svarbu nepažeisti šaknų.

- Atsižvelgiant į auginamą veislę ir bulvių paskirtį jas reikia subalansuotai tręšti kalio, fosforo, mangano, magnio trąšomis.

- Pavasarį netręškite šiaudingu ar skystu mėšlu. Bulvės labiau sirgs. Mėšlą ar žaliąją trąšą geriausia sekliai įterpti dirvon rudenį.

- Bulves reikia laiku nukasti. Bulviakasį pradėkite ne vėliau kaip po 3 savaitžių, kai nupjaunate bulvienojus.

PASIEONIO POLICININKAI SUSIGUNDĖ SAULĖGRAŽŲ ALIEJUMI

Akcinės bendrovės "Obelių aliejus" produkcija - rafinuotas rapsų ar saulėgrąžų aliejus tinka kepimui, virimui, salotoms ir t.t. Žodžiu, juo nesugadinasi jokie kito maisto produkto, tik dar labiau paskaninsi. Žinoma, kad šeiminkės susigundo ir nerafinuotu, t.y. neišvalytu nuo pašalinių priemaišų aliejumi. Jo oficialiai niekur nenusipirksi, tačiau šiais laikais, kaip sakoma, galima gauti visko ir pigiai. Dėl to ir egzistuoja (neretai - klesti) kontrabandininkai bei vagys.

Prastesniu, užtat pigesniu aliejumi moteris (turbūt ne savas) sumanė ap rūpinti ne kokie eiliniai vagišiai, o Šiaulių pasienio policijos rinktinės Rokiškio užkardos Obelių kontrolės posto vyresnysis policininkas Algirdas Šinkevičius ir policininkas kinologas Audrius Kurmis. Pasak Algirdo, mintis prisipilti aliejaus gimė spontaniškai, vos tik pamatius jį išpylinėjant iš traukinio cisternos Obelių geležinkelio stotyje. Audrius kaip tik turėjo tuščią 200 litrų plastmasinę statinę, tad apie 20 val. (1997 m. lapkritį) abu policininkai, statinaitę įsimitę į karučius, nudardėjo prie geležinkelio rampos. Aliejų sau-

gojo Algis Kregždėnas, geras Audriaus pažįstamas, mat abu gyvena Obeliuose, toje pačioje Dirbtuvių gatvėje. Kaimynai sutarė kaimyniškai.

- Pripilsi? - paklausė Audrius.

- Pripilsiu, - atsakė Algis.

Kai statinaitė jau buvo pilna, Audrius pasiteiravo:

- Kick skolingas?

- Nežinau, - gūžtelėjo pečiais Algis.

- Kaimynai esam, atsiskaitysim. (Vėliau A.Kurmis gavęs 80 Lt.)

Pilnos statinaitės su karučiais toli neuveši. Todėl pareigūnai prie geležinkelio gyvenančios D.K. paprašė sandėliuko raktą. Tą pažiūrėjo aliejų ir paslėpė. Iš ten jį reikėjo kuo greičiau išgabenti. A.Šinkevičius nuėjo pas pažįstamą A.K., tačiau šis paraiškė, kad jo automobilio bakas tuščias. Algirdas pasirūpino benzinu, ir "Volkswagen Polo" netrukus atbėrė prie sandėliuko. Pakrauti statinaitę į mažo automobilio bagažinę sekėsi nekaip. Kol vyrai kuitėsi, vairuotojas A.K. pastebėjo artėjantį Pasienio policijos UAZ - a. Bاندė sprukti, tačiau nesėkmingai. Aliejaus į Rokiškį nugabenti nepavyko.

Vagišiams buvo iškelta baudžiamoji byla. Balandžio 8 d. Apylinkės teismas A.Šinkevičių bei A.Kregždėną nuteisė po 2 metus laisvės atėmimo, 1200 Lt baudomis bei nutarė iš kiekvieno konfiskuoti turto už 1000 Lt. Tačiau teismas, pripažinęs, kad nusikaltimas nėra labai pavojingas visuomenei ir atsižvelgdamas į tai, kad abu teisiamieji nusikalto pirmą kartą, charakterizuojami teigiamai, nuosprendžio vykdymą, išskyrus turto konfiskavimą, atidėjo 2 metams.

A.Kurmis, be šio nusikaltimo, buvo

padaręs ir kitą. 1996 m. lapkričio 2 d. kelio Biržai - Rokiškis 64 kilometre jis, nepasirinkęs saugaus greičio, automobiliu "Mazda - 323" partrenkė pėsčią V.D. ir jį sunkiai sužalojo. Nugabenęs nukentėjusį į ligoninę, A.Kurmis iš įvykio vietos pasišalino. Kaltininkui ir nukentėjusiajam susitaikius, baudžiamoji byla buvo nutraukta. Tačiau A.Kurmis vėl nusikalto. Teismas už abu nusikaltimus jam skyrė 2 m. 6 mėn. laisvės atėmimo bausmę be baudos, 2 metams atėmė teisę vairuoti transporto priemones, taip pat nutarė konfiskuoti turto už 1000 Lt. Kaip ir anieks dviems, A.Kurmiui nuosprendžio vykdymas atidėtas 2 metams.

Prokuroras Romas Kundrotas sakė, kad avarijos kaltininku galima būtų pripažinti ir pėsčią, kurio kraujyje rasta 2,53 promilės alkoholio. Tačiau negalima pateisinti ir A.Kurmio, po metų nusikaltusio antrą kartą. Prokuroras neneigė, jog negali būti jokios kalbos apie moralę ar drausmę, kai vagia pareigūnai. Ir dar darbo metu.

Po teismo pabaikinau Pasienio policijos Rokiškio užkardos komisarą inspektorių Gintautą Jurgutį. Jis pripažino, kad tai ne pirmieji užkardos pasieniečiai, atsidūrę teisiamųjų suole. "Nepriklausomybės pradžioje į pasienį dirbti buvo atėję atsitiktiniai žmonės. Dabar tokių nedaug. Stengiamės, kad mūsų gretose liktų dori pareigūnai," - sakė komisaras. Apie šį konkretų atvejį jis papasakojo, jog vyrai buvo nuolat sekami. Dingdavo dizelinis kuras, dar kas nors. Pagaliau buvo nutverti su aliejaus statine.

Vygandas Pranskūnas

PISTOLETAS ANT SPINTOS

Kiekvieno kaimo žmogaus pavasario rūpestis vis kitoks. Obelių seniūnijos Audronių kaimo pensininkas Jonas Kondrotas su nerimu laukė kelionės į Rokiškį.

Į rajono centrą jis išvyko ankstų balandžio 7 - osios rytą. Į kelionę ligotas žmogus leidosi ne savo valia - gavo teismo šaukimą.

Praėjusių metų rugsėjį į jo namus sugužėjo keletas policijos pareigūnų ir ėmė naršyti visus užkaborius - ieškojo spirito. Jo nerado, bet ant spintos aptiko medinį daiktą, labai panašų į pistoletą. Mat prie to drožinio buvo pritvirtintas ir vamzdis, ir gumos juosta - lyg ir pistoletas, lyg ir "ragatkė".

Po balistinės ekspertizės paaiškėjo, jog tai grustuvinio tipo šaunamasis ginklas, kuriuo galima šaudyti 16,2 mm sviediniais. J.Kondrotui buvo iškelta baudžiamoji byla. Tad balandžio 7 - ają Jonas Rokiškyje ir laukė, kada jį pakvies į teismo salę.

Teisme J.Kondrotas sakė, kad daiktą radęs šiukšlyne ir iš smalsumo parsinešęs namo. Užmetęs ant spintos - šaudyti neturėjęs jį ką. "Labai gailiuosi pačmės nelaimingą pagali," - dievagajosi audronietis. Na, o prokurorė Irena Pšalgauskienė patarė:

- Būtomėt ginklą savanoriškai atidavęs, būtomėt ir baudžiamosios atsakomybės išvengęs.

Teisėja Irena Stulgienė J.Kondrotą pripažino kaltu ir nuteisė 2 metams laisvės atėmimo. Tiesa, atsižvelgusi į teisiamojo teigiamą charakteristiką, jo ligą, nuosprendžio vykdymą atidėjo 1 metams.

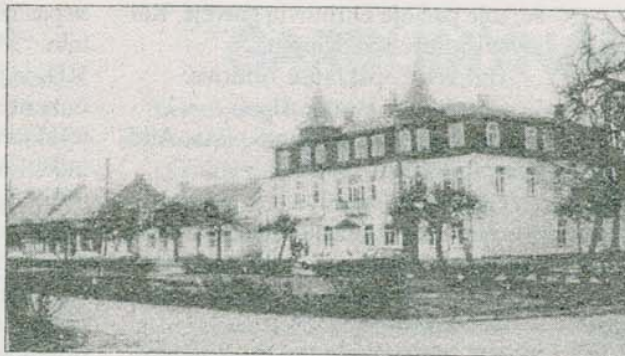
Padėkojęs teismui, J.Kondrotas grįžo į Audronių kaimą. Tą pavasario dieną buvo šilta, bet ūkanota...

Jonas Eimantas

NEPRIKLAUSOMYBĖS AIKŠTĖ

Nuo 1995 -ųjų rajone kasmet gimdavo daugiau vaikų. Šių metų pirmąjį ketvirtį, palyginti su pernykščiu, gandas rokiškėnų šeimose lankėsi kur kas rečiau. Pernai metų pradžioje gimė 139 vaikai, šiemet - 109. Kodėl taip yra? - klausėme žmonių Nepriklausomybės aikštėje. Jie mielai atsakė ir į kitus mūsų klausimus:

- ar moralu gimdyti merginai?
- kaip į merginą "su

kraičiu" kreiptis - ponias ar paneles?

- kaip jai išsisukti iš "keblios" situacijos - gal

pasirinkti "Paskenduolės" herojės likimą?

Janina KOMKIENĖ, kultūros tarnybos vyr. inspektorė:

Gimstamumui įtakos turi gyvenimo lygis. Mano močiutės šeima buvo gana didelė, tačiau galėjo verstis iš ūkio. Apskritai dabar žmonių požiūris į gyvenimą pasikeitęs. Pertvarkos metai sujaukė daugelio likimus. Tikiu, kad rokiškėnai norėtų turėti daugiau vaikų, garantuoti jiems šviesią ateitį, tačiau kol kas tam sąlygų nėra.

Vaikai turėtų augti šeimose. Ne vien mama privačioje auklėti mergaites taip, kad joms kas nors neatsitiktų. Mokyklos, kitos įstaigos per mažai užsiima švietėjiška veikla apie kontracpti-

nes priemones.

Jei mergina pasiryžo išauginti vaiką, vadinasi, ji nusprendė atlikti moters pareigas. Ji jau - ne panelė.

Andra ir Evelina DŪMINYTĖS, seserys dvynės, Šiaulių aukštesniosios technikos mokyklos studentės:

- Negimdo, nes saugosi. Žino, kad nebus iš ko maitinti.

Jei vyras girtuoklis, geriau vaiką auginti be jo. Jis pinigų juk neparneš. (Evelina į antrąjį klausimą atsakė kitaip: "Jei pagimdė mergina - tai ji ir kalta").

Šiaip į merginą "su kraičiu" reikėtų kreiptis "ponias", bet jei ji pavardės nepasikeitė, galima ir "panelė".

(Į paskutinį klausimą viena atsakė: "Jei su vaiku įstengė būti 9 mėnesius, tai ji pasirengusi jį išauginti". Kita dvynė tris kartus nusišplovė per petį: "Paskenduole tikrai netapčiau").

Linus JĖČIUS, laibgaliotis:

- Kaip gali auginti vaikus, kai tokie menki atlyginimai? Antra vertus, žmonės įprato: mažiau vaikų - mažiau vargų.

Mergina su vaiku? Turit galvoje vienišą motiną? Pasigimdė - jos reikalas.

Kaip į tokią kreiptis? Gal - pagal išvaizdą... Nors biologiškai ji jau moteris. Aš tokių dalykų netoleruoju, nors ir nesmerkiu.

Violetos DAMOŠEVČIENĖS, Civilinės būklės aktų įrašų biuro vedėjos, komentaras:

- Kad gimsta mažiau vaikų, lemia ir materialinės sąlygos. Tačiau prieš 4 - 5 metus įregistruodavom 400 santuokų, dabar - mažiau nei 200. Gal šiek tiek sumažėjo jaunų žmonių, bet pagrindinė problema kita. Vis daugiau jaunuolių seka Vakarų šalių pavyzdžiu - gyvena kartu nesusituokę. Todėl daugiau gimdo merginų, kurios vėliau, sugyventiniui sutikus, vaikui duoda tėvo pavardę. Šis, gana ženkliai padidėjęs procesas, vadinasi tėvystės nustatymu. Po to mergina iš sugyventinio gali išsireikalauti alimentus... Turbūt neįtikėtina, tačiau gyvenimą ne santuokoje lemia ir santuokos mokestis - 35 litai...

Jei merginai atsitiko "nelaimė", visada patarčiau gimdyti. Ypač pateisinu tas, kurioms čia pat 35 - eri. Tokio amžiaus išteikti šansų nebėra, nes sunku rasti 40-ties vyrą, kuris sutiktų eiti į CBAIB. Šiek tiek liudniau, kai gimdo nepilnametės. Tačiau jos su vaiko "autoriumi" dažniausiai susitaukia ir retai skiriasi.

Kalbėjosi Vygandas Pranskūnas

Ksaverio Bagdono nuotr.

BALANDŽIUI IPUSĖJUS...

Vis šiltesni balandžio saulės spindulėliai. Kas tik gali, prie jų glaudžiasi - pasiilgsta... Saulutė vis ilgiau užsibūna danguje. Per šį mėnesį diena pailgėja daugiau negu dviem valandom. Užtat ir gyvenimas nerimsta, sukasi, verčiasi. Jau senokai nužė upių ledai, tvinksi sula beržų kamienuose ir stiebiasi ankstyvosios pavasario gėlės. Jos skuba nužydėti ir užleisti vietą gegužinei žiedų jūrai. Kiekviename plote, kiekviename kampelyje vis savi balsai, daug kur visai jauni, pirmą kartą saulę sveikinantys...

Miškuose savi rūpesčiai. Ne dienom, o valandom stiebiasi šerniukai, o kaitri saulės atokaita žalčiui, angiai ar net vynuoginei sraigei suteikia tikrą palaimą. Nuostaus tas įvairiavėdis pavasarėlis. Iš kiekvieno plyšio taip ir žvelgia jo žvitrūsios akutės, tokios šiltos ir mylinčios...

O koks šilų kvapas balandžio antroje pusėje, kai prasiskleidžia švelnios šilagėlės! Tai varliūkstis balutėje uždainuoja, žandus išpūtęs, tai angis nuvinguriuoja pro dangaus mėlynės kristalėlius, nukritusius ant žemės ir virtusius žibuoklėmis, tai vėl kokie žemiškieji balsai saulutę pasveikina... Net sunku patikėti, kad iš dar vėsios, pašalu dvelkiančios žemės jau grybai - raudonosios plačiataurės - spėjo išdyti.

Atneša balandžio pabaiga rūpesčių ir žmogui. Kiekvienas sodelis, kiekvienas sklypelis taip ir prašosi rūpestingų rankų prisilietimo. O darbų darbelių tikrai netrūksta, ypač pavasarį. Ir taip iki pat rudens, iki pat pirmųjų stipresnių šalų. Tuo metu, kai miestiečiai lepinasi įkaitusių mielių glėbyje, kaimo žmogui pats sunkiausias, pats atsakingiausias metas. Nes jis ir rėdo, ir maitina...

Pranas Paršonis

SIAUTĖJA BRAKONIERIAI

SU TINKLAIS - LYDEKA

AB "Elektros energija" Rokiškio rajono elektros tinklų šaltkalvis - remontininkas Stanislovas Dilys, reikia manyti, labai mėgsta žuvį. Tačiau ją gaudant vienokiais ar kitokiais įrankiais, ištinka nesėkmės. Dar 1993 metais, kai jis dirbo rajono aplinkos apsaugos inspektoriumi, iš UAB "Aukšinis karpis" saugyklų sumanė samčiu prisigaudyti įmitusių karpų. Kartu su kolega (po to vakaro jis iš pareigų atsistatydino) S.Dilys jau buvo sugavęs 12 auksaspalvių žuvų. Tačiau savivaliaujantys inspektoriai labai nepatiko bendrovės sargui. Grumtynių metu S.Dilys kibiru gavo į akį ir jos neteko.

Net ir tokia trauma užsispyrusiam žvejui nieko nereiškė. Šių metų balandžio 7 dieną jis su savo bendradarbiais Vidu Mikėnu ir Stasiu Gėgžnu atvyko prie Degučių ežero. Tikėjosi gero laimikio - juk neršia lydekos. Į valtį įsimetė keturis tinklus, kuriuos tuoj pat sumerkė į ežerą. Šį darbą atliko S.Dilys ir V.Mikėnas, o S.Gėgžnas liko ant kranto saugoti. Deja, šias pareigas jis ėjo prastai.

Dar vyrams besiristant valtimi, į juos

pro žiūronus jau žvelgė Aplinkos apsaugos agentūros inspektoriai. Jie, automobilį palikę už krūmų, netrukus prišliaužė prie pat ežero. Kai valtis čiuožtelėjo prie kranto, inspektoriai su žvejais ir pasisveikino... S.Dilys šį kartą buvęs tylus, tik prašęs nerasyti protokolo.

Valstybinis inspektorius Valdas Pavilionis į prašymą, aišku, neatsižvelgė. Administracinių teisės pažeidimų kodeksas už tokią žvejybą numato baudą iki 500 Lt. Kadangi vyrai dar nebuvo sugavę nė vienos žuvelės, inspektorius S.Dilui ir V.Mikėnui skyrė "premijas" po 250 Lt, o "sargui" S.Gėgžnui - 200 Lt. Degučių ežeras priklauso Medžiotojų ir žvejų draugijai, o S.Dilys yra šios draugijos narys - medžiotojas. Tad bus sprendžiama, ar jam reikalingas nario bilietas, tuo pačiu ir šautuvas.

Inspektorius V.Pavilonis sakė, kad prie vandens telkinių šiuo metu dažnai randa žmonių pėdsakų, todėl atidesni turėtų būti tų telkinių nuomininkai. Jie patys įžuvina ežerus, o brakonieriai, sugavę lydeką su šimtais tūkstančių ikų, supranta, jiems padaro nemažų nuostolių.

AUTOMOBILYJE - STIRNIENA

Kelyje Kriaunos - Lašai, netoli Kriaunos upės, buvo sustabdytas automobilis "Volkswagen Jetta", kurį vairavo Žilvinas Vadeika, gyvenantis Rokiškyje. Kartu su juo važiuojo Mečislovas Verbickas. Automobilio salone pareigūnai rado stirnienos. Beje, buvo pastebėta, kaip M.Verbickas pro automobilio langą išmetė dėžutę su šoviniais, o vėliau paaiškėjo, kad taip pat pasielgė ir su mažojo kalibro medžiokliniu graižtviniu TOZ markės šautuvu. Visi šie daiktai rasti. Šautuvas, ku-

rio numeriai buvo nutrinti, taip pat 48 šoviniai perduoti policijai. M.Verbicko laukia baudžiamoji atsakomybė dėl neteisėto šautuvo įsigijimo ir laikymo.

Aplinkos apsaugos agentūros pareigūnai pagal Administracinių teisės pažeidimų kodekso 85 str. 1 d. Ž.Vadeiką nubaudė 500 Lt, o pagal to paties straipsnio 2 d. M.Verbicką - 600 Lt. Šiam pareikštas ir 500 Lt ieškiny.

Ž.Vadeika aplinkosaugininkų sprendimą apskundė Apylinkės teismui.

Vygandas Pranskūnas

O maškų nereikia niekam...

Ksaverio Bagdono nuotr.

KADA ATsirADO PAVASARIS?

Senovės Europoje buvo žinomi tik du metų laikai: vasara ir žiema. Kur kas vėliau atsirado pavasaris, o vėliau - ruduo. Pirmąkart keturis metų laikus savo raštuose paminėjo senovės graikų geometras Hipokratas, gyvenęs penktajame amžiuje prieš Kristų.

Pranas Paršonis

*Kas gražu, atsilieps, kas teisinga, nemirs, nors vandenim,
kalnais apklotum.*

Vaižgantas

Rokiškio PRA- GIEDRULIAI

Nepriklausomas rokiškėnų savaitraštis

1998 m. balandžio 17 d. penktadienis. Nr. 10. kaina 1 Lt.

KLAUSIMŲ TARYBOS NARIAI NIEKADA NEPRISTIGS

RAJONO TARYBOS POSĖDYJE

Paskelbus sesijos darbotvarkę, Tarybos narys Vytautas Šlikas priminė, kad prieš mėnesį Tarybos Centro frakcija rajono merui įteikė 25 klausimų sąrašą, į kurį dar negavo atsakymo. Klausimai labai įvairūs.

Frakcijos nariams labai įdomu, pavyzdžiui, sužinoti, kokią paramą meras asmeniškai suteikė AB "Juodupės "Nemunas", "Žemės ūkio mašinų gamykla", kokie mero santykiai su šių įmonių administracija, kas turėtų atsakyti už pažadus nedegiais dažais išdažyti vaikų darželius. Sąrašyne konstatuojama, kad meras uždraudė bendrauti su spaudos atstovais, reikalaujama apibūdinti kadru politiką ir t.t.

Nors daugelis klausimų retoriški arba atsakymai į juos žinomi ne tik Tarybos nariams, tačiau pateikti oficialų atsakymą sunku: merui ir visai rajono savivaldybės administracijai nepakaktų ir savaitės kruopštaus darbo. Be to, gavusi atsakymus į tuos 25 klausimus, Centro frakcija ar net ir vienas Tarybos narys rajono merui gali pateikti dar 25 ir vėl reikalaujanti išsamių atsakymų. Tokią teisę jis turi.

Anet vieno Tarybos nario (pavardė redakcijai žinoma), tokia taktika naudojama tada, kai norima valdžios dėmesį atitraukti nuo sprendinių problemų. Ji vadinama valdžios "dusinimo", "smaugimo" taktika.

Iš kai kurių sąrašyno klausimų aišku, kad rajono Tarybos Centro frakcijos nariai Vytautas Šlikas, Gediminas Matiekus, Augustis Kriukelis labai nenori, kad "Pragiedrulių" redakcija nemokamai spausdintų rokiškėnų skelbimus bei reklamą. Jie, pavyzdžiui, klausia, kodėl, pažeidžiant įstatymus, seniūnijose liepta rinkti skelbimus uždarai akcinei bendrovei ("Rokiškio pragiedruliams" - red. past.).

Matyt, gerbiami Tarybos nariai V.Šlikas, G.Matiekus ir A.Kriukelis norėtų, kad kaimo senutė, norinti parduoti ožką, sumokėtų už skelbimą laikraštyje pusę ožkėlės kainos.

Posėdyje iš esmės svarstyta beveik 30 darbotvarkės klausimų. Apie probleminius ir kitus svarbesnius skaitykite kitame "Pragiedrulių" numeryje.

Stasys Varneckas

Į "PRAGIEDRULIŲ"
KORESPONDENTO KLAUSI-
MUS ATSAKO POETAS **2 psl.**
RIMGAUDAS GRAIBUS

5-6 psl. PAMAŽU, BET
Į PAKALNĘ
Informacija apmąstymams
apie žemės ūkio bendroves

KAIP POLICININKAI
VOGĖ OBELIŲ RAPSO
ALIEJŲ? **7 psl.**

ŽALIASIS PUSLAPIS
Brakonieriai, gardumynai
iš lydzio ir patarimai perša-
lus **13-14 psl.**

REDAKCIJOS SKILTIS

NUO GEGUŽĖS – DU NUMERIAI

Šiandien švenčiame mažytį jubiliejų - išėjo 10 - asis "Pragiedrulių" numeris. Nuo gegužės 1 d. laikraščio numerių

skaičius daugės dukart greičiau, nes "Pragiedrulių" jau leisime du kartus per savaitę -

ANTRADIENIAIS

IR PENKTADIENIAIS.

Prenumeratos kaina nesikeis - viename mėnesiui - 5 litai. Tai reiškia, kad per mėnesį, gerbiami skaitytojai, už 5 litus gausite 8 - 9 laikraščio numerius, kuriuose rasite ir svarbiausias rajono žinias, ir naudingų pasiskaitymų, ir televizijos programas, ir skelbimus. Prenumeratą nuo bet kurios savaitės priima visi rajono pašto skyriai ir redakcija.

NUSIPRAUSTI - 3,5 LITO

Vargas tiems, kurie sugalvoja nusi-
prausti ir su tokiu kasdienišku tikslu
skuba į Rokiškio pirtį. Ten šitas veiks-
mas kainuoja 3,5 lito. Taip skelbia juo-
du ant balto pirtyje surašyti popieriai.

Pirmos bei antros grupės invalidai,
pensininkai ir vaikai iki 7 metų Ro-
kiškio pirtyje gali praustis pigiau - už
2,5 lito.

Ties a,
galima il-
valan-
jeigu
bent
giau,
vieną bi-
Kainos
"žvėriškos".
ku, kiek Ro-
buitininkai
luptų" iš
gelio, kuris
galvotų ne
nusiprausti,
bet ir nusi-
maudyti.

Stasys Daugėla

Anądien, kai Nepriklausomybės
aikštės medžiai jau buvo iškirsti, o vi-
sos varnos sulėkusios į paliktuosius prie
paminklo priešais bažnyčią, sulaukiau
svečių, Rokiškyje nebuvusių kokį de-
šimtmetį. "Eime, - sakau, - parodysiu,
kaip per tą laiką mūsų miestas pasikei-
tė."

Iš kaimynų (vis tiek, reikia pripažinti,
malonūs jie žmonės, mane suprato)
greitai surinkau keletą porų guminių -
aulinių batų, iš "Nemuno" ledo rituli-
ninkų pasiskolinau lengviau pažeidžia-
mų kūno vietų apsaugas.

Iškeliajom. Aš priekyje, žmona -
kortežo pabaigoje. Suklupę kelioliko-
je nematomų duobių (jos buvo sklidi-
nos vandens), bet nesusižeidę, pasie-
kėm senamiesčio centrą. "Ten, - rodau
svečiams, - augo liepa, o priešais ją ža-
liavo ir žydėjo alyvų krūmas". Jie, ma-

tau, nelabai gaudosi, į kokį kirtimą at-
vedžiau. "Ar prisimenat, - bandau juos
sugrąžinti į gražesnius laikus, - kai po
tuo krūmu gėrėm serbentų vyną, o pas-
kui mus tvarkingai nuvežė į blaivyklą?"
Prisiminė tik vienas...

Atėjom prie paminklo. Varnos ply-
šojo kaip pašėlę. "O dabar iš toliau pa-
žvelkite į dangų šaunančius gotikos
bokštus," - pasakiau ir pats pirmas pa-
kėliau galvą, norėdamas vėl kažką sa-
kyti. Tuo metu į mano pražiotą burną
tekstelėjo kažkas šiltas ir minkštas.
Žmona tai pastebėjo ir tuoj pat perė-
mė estafetę. "Ties šia šventa vieta susi-
kaupkime ir patylėkime," - tarė ji. Aš
išraiškingu žvilgsniu jai padėkojau, nu-
lenkiau galvą ir supratau, kuo mes šioj
žemėj pavirsim, jei be reikalo ir be sai-
ko aušinsim burnas.

Rokiškėnas

Iš tarpukario lūpų - į PPP

Molotovs grįžo iš užsienio į Maskvą,
ir vienas žurnalistas paklausė, ar jis nesi-
jaučia nesmagiai, vėl atsidūręs rojuje.

- Niet! - atsakė Molotovs. - Tamstai
kaip krikščioniui turėtų būti žinoma, kad
į rojų grįžtama mirus, o aš, kaip matai, te-
besu gyvas.

☺☺☺

Susiginčijo Stalinas su Čerčiliu, kokios
tautybės buvo Adomas ir Ieva. Stalinas
įrodinėjo:

- Vakariečiai privalo pripažinti, kad
Adomas ir Ieva buvo rusų tautybės.

Čerčilis nesutiko.

Nutarė abu paklausti Ruzveltą. Šis pa-
galvojęs tarė:

- Stalinas teisus. Adomas ir Ieva buvo
rusų tautybės. Abu turėjo mažą ko valgy-
ti, buvo nuogi, o ir jų gyvenamoji vieta,
kaip dabar ir visų rusų, vadinosi rojumi.

☺☺☺

Svečias žiūri į Simono Daukanto pa-
minklą Papilės aikštėje ir klausia:

- Ką jis čia rodo pirštu žemyn?

- Jis sako, kad Papilėj turgus buvo ir
bus, - paaiškina miestelio gudruolė.

Šalia stovėjęs policininkas išgirdo po-
niutės paaiškinimą ir surašė jai baudos
protokolą. Paskui paaiškino:

- Nemandagu, ponai, žmones apgaudi-
nėti. Simonas Daukantas tvirtina, jog čia
buvo ir bus Lietuvos žemė.

☺☺☺

Komunistas aktyvistas gėdina savo
draugą, kad šis nelanko komunistų susi-
rinkimų.

- Iš tikrųjų turėtum gėdytis! Esi tam-
sus kaip bato aulais! Nežinai, kas buvo
Marksas, Leninas ir Kapsukas. Ir taip yra
dėl to, kad nelankai susirinkimų.

Tas gi jam atrėžė:

- Ir tu pats ne viską žinai! Galiu kirsti
lažybų, kad nežinai, kas toks yra Petras
Audriūnas.

- O kame jis pasižymėjo?

- Tai yra tas komjaunuolių vadas, kuris
lankosi pas tavo žmoną, kai tu esi susirin-
kimuose.

Rokiškio PRAGIEDRULIAI

Mūsų adresas:
Nepriklausomybės a. 22
4820 Rokiškis

Redaktorius
Stanislovas Varneckas
Tel. 5 15 32

Leidžia UAB "Rokiškio pragied-
ruliai"

Renka, maketuoja, spausdina "Ro-
kiškio pragiedrulių" leidybos centras.
2,5 spaudos lanko.

Savaitraštis išeina penktadieniais.
Tiražas 3200 egz.